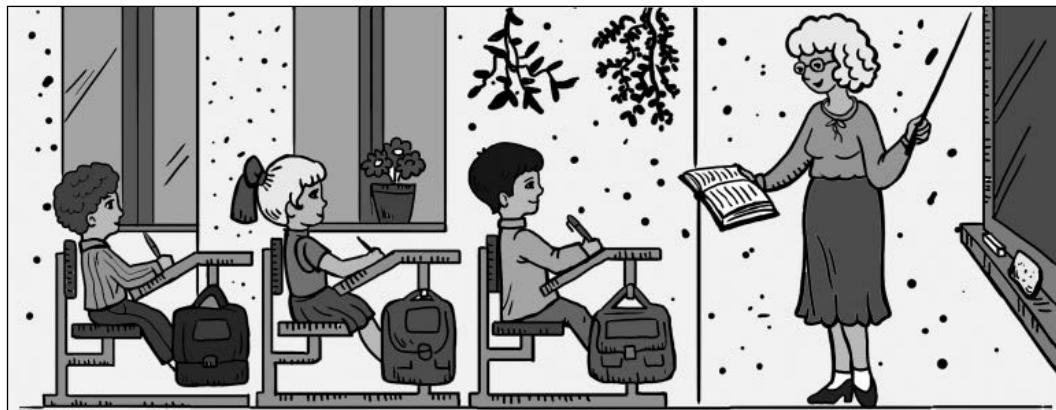

Розділ I

**РЕВНО, ДІТОЧКИ, НАВЧАЙТЕСЬ
ТА МУДРОСТІ НАБИРАЙТЕСЬ!**

Для кожної дитинки
книжка ця — «Перлинка».
Ревно, діточки, навчайтесь
та мудрості набирайтесь.
Для нашої України —
сонцесяйної країни.

Молитва

Боже мій єдиний,
до Тебе молюся
за мою матусю,
молюсь за родину,
за мою країну —
рідну Україну.
Ще молитись буду,
щоб добріли люди,
Тебе прославляли,
про спасіння дбали.

Пісня для вихователя

Вихователю, з калини дивна квітка...

Вихователю, ти — гілка із калини,
так потрібен дітям України,
адже ти повинен їх навчити,
як із радістю у серці жити.

Вихователю, ти — гілка із калини,
так потрібен дітям України.

Вихователю, ти — ягода калини,
гордість усієї України.

У твоїх руках її майбутнє,

в цьому і роботи

твоя сутність.

Вихователю, ти — ягода калини,
гордість усієї України.

Вихователька — з калини

дивна квітка,
шану шлють за працю

тобі діти.

Вдячні і батьки всі

в Україні

за знання і розвиток
відмінні.

Виховательці, цій дорогій
людині,
дякує за працю
Україна.

- Морока? — здивувалась Сорока. — Що ти за одна і що ти вмієш?
- Як що?! Голову іншим морочити, от що. А це — велике мистецтво...
- Я і сама це добре вмію, — махнула крилом Сорока. — Віднесу тебе назад, де взяла.
- Не квапся... — зупинила її Морока. — Я хочу у тебе побути. Краще нагодуй мене та спати поклади. Зморилася на тому пеньку.
- А що ти єсі? — поцікавилась Сорока.
- Ні від чого не відмовляюсь, — відповіла Морока. — У тебе он горішок лежить, розбий і дай.
- Поки гостя з апетитом уминалася смачного горішка, Сорока постелила їй ліжко.
- Лягай і спочинь. І я подрімаю, бо вилетіла з дупла ще вдосвіта.
- І правильно зробиш, — посміхнулась Морока. — Уві сні сил набираєшся... Морока вляглась на ліжечко і за мить захрапіла.
- Оце такої! — розсердилася Сорока. — Та вона ж мені тільки клопоту завдасть своїм хропінням... Прокинеться, засуну в торбину, віднесу назад на пеньок...
- Морока проспала аж до ранку. І до вечері не прокидалась. Хоч Сорока почутила для неї у білочки Намистинки аж два горішки. Просити Сорока не вміла, а просто брала, що під дзьоб потрапить.
- Вранці гостя прокинулась, поснідала всмак і сказала:
- А тепер летимо...
- Куди? — запитала Сорока.
- Морочити голови, ось куди... Це для мене найкраще заняття!
- І для мене теж! — зраділа Сорока.
- Летимо!
- Морока, мов м'ячик, скочила до торбинки. Сорока вхопила за очкурика і вилетіла надвір.
- Навесні у всіх мешканців лісу безліч клопоту. А Сорока цього літа вирішила діток не заводити. Хотіла пожити для себе. Тому навіть рада була, що з'явилася подружка.
- Тут-тук-тук, — почулося поблизу.
- Видно, дятел Молоточок чергове дупло вистукує.
- І охота йому, — не раз думала Сорока, — для когось старатися...
- Проте сама з великим задоволенням жила у дуплі, яке видовбав цей невтомний добродій.
- Зараз ми його поморочимо... — прошепотіла Морока з торбинки.
- А може... не треба? — невпевнено прошепотіла Сорока. — Старається пташка не для себе...
- Для мене авторитетів немає! — відрубала Морока. — Підлітай ближче...
- А ти, сусіде, все довбеш? — голосом Сороки мовила Морока.
- Що кажеш? — Дятел на мить припинив роботу. — Ти щось хотіла?
- Еге ж, хотіла... Хочу сказати, що твою дятлиху до лісової лікарні забрали, а яєчка холонуть...
- Що?! — Дятел рвонув від дупла зі швидкістю вітру. — Спасибі, Сороко, що повідомила...
- Що ти наробыла?! — накинулась на Мороку Сорока. — Тепер Дятел мене і бачити не захоче!
- Велика втрата, — пхинькнула Морока. — Обійдешся і без нього... Летимо далі. І вони полетіли.

- Зачекай, — прошепотіла Морока. — Он білка Намистинка. Зараз ми їй «гостинчика» піднесемо...
- Білко, гей, білко, — голосом Сороки окликнула рудохвосту Морока.
- Чого тобі? — неприязно мовила білка. — Знову горішка заманулося почути? То краще попроси...
- Та не горішка... Твоє білченя з гнізда випало, а неподалік Лис рискає...
- Ой, леле! — вигукнула білка. — Дякую, що сказала!
- Мов стріла, полетіла до дупла Намистинка, тільки хвіст мигонув...
- Що ти наробила знову? — розсердилась Сорока. — Ще один клопіт на мою нещасну голову...
- Нічого, переживеш, — буркнула Морока. — Зате цікаво... О! На ловця і звір біжить, спускайтесь на пеньок...
- Сорока неохоче взяла торбинку і злетіла вниз. Поблизу сидів зайчик Сіра Шубка і щось уважно розглядав.
- Подивись, Сороко, які химерні листочки у сунички. Ніби пензликом намальовані.
- Еге ж, намальовані... — перекривила зайчика Сорока. — Допоки ти тут листочки роздивляєшся, ворони всю твою моркву і капусту повищипували... Повлягалися під тином і животи лапками чухають.
- Що?! — заєць підскочив мало не до віт ялини і рвонув додому.
- Ха-ха-ха! — розреготалась Морока. — Як я його?!
- Це вже занадто, — розсердилась Сорока. — Зараз візьму торбину і повішу на гілці ялини.
- Овва! — почулося з торбини. — Нікуди ти, голубонько, від мене не подінешся. Бо така сама, як я... Хто мороочить голову жителям всього лісу?!
- Сорока мовчала. Бо ніде правди діти, таки надокучила всім своїми витівками. Вона вже і рада була позбутися непроханої гості, але як?
- Їжачок Голочка цього дня вийшов на прогулінку. Хотів подивитися, як цієї весни цвітуть суниці, бо ягідки він любив, що й казати! Чеберяв ніжками по доріжці, до всього приглядався очима-намистинками. І уздрів на пеньку засмучену Сороку з торбинкою у дзьобі.
- Відпочиваєш? — підійшов ближче.
- Тебе чекаю... — почулося глумливе. — Якраз хочу тобі сказати...
- Та не слухай ти її, — перебила Сорока.
- Кого її, — не второпав Голочка. — Ти щось мені хотіла сказати?
- Еге ж, еге...
- Та не я, — перебила те «еге» Сорока. — То вона...
- Хто вона? — здивувався їжачок. — Може в тебе, Сороко, щось з головою не те?
- Еге ж, з головою... — сумно мовила Сорока. — Знайшла на свою голову...
- Що знайшла? — не зрозумів Голочка.
- Ось цю добродійку в торбині. Мороку... За ранок вона встигла осоромити мене на весь ліс...
- Ти сама цього хотіла, — заверещала Морока і вискочила з торбинки...
- То ось ти яка? — підійшов ближче їжачок. — Начуваний про тебе. І не раз...
- Виручай, Голочка, — простогнала Сорока. — Забери її від мене... Кудись подалі...
- А що, можна, — хитро посміхнувся їжачок. — Настромлюй торбинку на голочки, я і віднесу...

Граємось

Я й маленьке
кошеня
гарно граємось
щодня.
Тільки часто
воно спить
і у вуса
муркотить.
Та я сон йому
прощаю —
хай хутенько
підростає!

Заблукав

Кіт у мальвах
заблукав
і тихенько нявкнув:
— Няв!
Як тепер
знайду дорогу
до рідненького
порогу?
Джміль на квітці
розсміявся:
— Коте!
Ти дарма
злякався.
Недалеко ось
твій двір.
Бачу я його,
повір!
Ти помилуйсь
краще цвітом,
що піднявсь
над всеньким
світом!

Ліхтарі

Всењку нічку
у дворі
не дрімають
ліхтарі.
Помагають
циценяті
стерегти хлівець
і хату.

Зауваження

Каже ворон до ворони:
— Не годишся ти у жони,
каркотиш-бо
всенький день
каркотушливих
пісень.
А мені в зимовий
холод
дошкуляє лютий
голод.
І я з'їв би досхочу
розімлілого борщу...
Жінка каркатъ
перестала,
фартух білий
пов'язала:
— Буду я тепер
довіку
догоджати
чоловіку!

Карколін і Карколона

По перону йшла ворона
на імення
Карколона.
Дві валізи
ворон ніс —
поспішали дуже
в ліс.
Там, в затишній
теплій хаті
дітки ждуть
і маму, і тата.
Два каркунчики-синочки
і одна каркуня-дочка.
Ось вже потяг
поспішає,
бо малята
так чекають!
Незабаром
будуть вдома
Карколін
і Карколона.

Пісня дощу

У бегемота,
у бегемота
зранку сьогодні
предивна робота.
Дуже вдоволено
і досхочу
слухає радісну
пісню дошу!

Маринка

У маленької
Маринки
щічки ніжні,
мов малинки.
Носик трішечки
кирпатий,
погляд — задерикуватий.
Ручки вміють
все робити,
ну а ніженьки —
ходити.
Тупають в дворі
травичку
ноженята невеличкі.

Слон

Через ниви
і поля
слон чалапав
по бриля.
Сонце в тім'я
припікає,
а накритись чим —
немає.

Щоб знайти отой
товар,
слон чалапа
на базар.

Смуток

У кошеняти,
у кошеняти
смутку сьогодні
багато-багато.
Сонячний промінь
на ганку дрімає,
із кошенятком
промінь не грає.

Грибок

З моху виткнувся грибок
і від дошику намок.
Розсміявся на леваді:
— Дощ гриbam всім — не завада!
Чим сильніші дощ чи злива,
тим ростемо більш сміливо.

ЗМІСТ

Розділ I. Ревно, діточки, навчайтесь та мудрості набирайтесь!	3
Розділ II. Мій садок — мій другий дім	5
Ці лічилки для діток, що відвідують садок.....	6
Хто з вас Хтося відгадає?	10
Любиш українську казку? Відгадай оці загадки	19
Ці казочки прочитай, про кого йдеться — відгадай!	24
У веселки широкий рукав (<i>ліричні небилици</i>).....	26
Я вдягнула вишиванку (<i>твій одяг</i>).....	31
Всілась ластівка на гілку (<i>музичні інструменти</i>)	32
Фарби й пензлик — добре друзі.....	33
Треба в мірі завжди жити! (<i>мирилки</i>).....	33
Сяюча перлина — моя Україна. Має стільки діточок, мов у небі зірочок	35
Оля сердиться на кицю (<i>віршики про гігієну</i>).....	38
Для малят фізкультхвилинки — це хвилиинки відпочинку	39
Вірші на всякий випадок	40
Розділ III. Нема краще, ніж родина, — знає кожна хай дитина!	41
Всі професії потрібні і пошани дуже гідні!.....	48
Оля грядочку копас (<i>знаряддя праці</i>)	51
Будуть гарні іменини! (у <i>гостині</i>)	52
Смажена картопля	54
Зачекай, бабусю! (<i>образок</i>)	56
Турботливий син	56
Сніданок (міні-вистава).....	57
Розділ IV. Від свята до свята	59
Славні звичаї народні, такі милі і природні	59
Весь світ співає до небес!	64
Страви смачні та духмяні	68
Розділ V. Заглядає зіронька в криницю (<i>про пори року</i>)	69
Осінь.....	69
Зима.....	76
Весна	83
Літо	91
Явища природи	97
Розділ VI. Джміль, схильований до сліз	105
Задивився равлик в небо	105
Загадки про тварин	108
Розділ VII. Милі сонечка городу	124
І в городі, і в саду я всі літери знайду!.....	124
Загадки про рослини	125
Загадки на грядці	128
«Знову розцвіли жоржини...»	129
Славна з Олі господинька	135
Розділ VIII. Казка по саду гуляла	141
Торбина з Морокою	142
А вдома краще.....	145
Осінь і Сонячний Промінчик	146
Урок доброти	147
Подарунок Верби	148
Колисанка для Літечка	149
Як кіт Мурко у конюшині гуляв..	150
Як співачки ліс врятували	154
Сніжок загубився	155
Невгамовна пані Сварка.....	156

Іменини кози Мокрини.....	157
Золотинчик, Дощик і сім'я воронів	161
Горобчик Цінь та дощик Веселінець	163
Човник для жабки Бульбашки	165
Гніздечко під ринвою	168
Маленьке свято	171
Монолог Зозулі	174
Зимова казка.....	175
Розділ IX. Ігри, розваги, пісні та таночки	177
Толока (<i>гра-розвага</i>).....	177
Три метелики строкаті (<i>розвага</i>)	180
Зайчикова родина(<i>розвага</i>)	181
Хто живе у нас в дворі — так цікаво дітворі! (<i>сценарій ранку-розваги</i>)	183
I. Мовні перлинки для кожної дитинки	186
1. Де живуть сестрички-римки — знають Саші і Маринки (<i>ігри та вправи зі звуками</i>)	186
2. Є у слів також родина, знає кожна хай дитина (<i>ігри та вправи на збагачення словника</i>)	190
3. Кожне слово, безсумнівно, має гарну одежину (<i>ігри та вправи на формування граматично правильної мови</i>)	198
II. Любим грати у виставах, бо весела оце справа	203
1. Вірші про настрій всіх звірят завжди цікавили малят (<i>психогімнастика для малят</i>)	203
III. Віршки-забавки читай і грай до ранку	203
1. Для кмітливих діток кожен віршика рядок	205
2. Оля, Оля. Оленя. Розмальовує щодня.....	206
3. Петрик часу не марнує, ілюстрації малює.....	207
Розділ X. Сонячні зайчики (<i>Міні-вистави</i>).....	210
Невдячна мишка	210
Як Опудало горобця налякало	211
Подарунок Мальви	212
Хто найпотрібніший?.....	213
Турботливий Рік.....	215
Сонячні зайчики (<i>міні-вистава</i>)	216
Пісенька для Комарихи.....	218
На сунничній галявині	220
Мисочкa для мами (<i>міні-вистава</i>)	221
Кошеня Мурра і песик Гавчик	222
Киця і миші	223
Зайчатко і капустина	224
Загубилась.....	226
Жива абетка	227
Дядечко Борсук і золотий Соняx.....	228
Сценки, музичні вистави	230
Добрі сусіди	230
З моху виткнувся грибок (<i>музична вистава</i>).....	232
Іменини Кози Мокрини (<i>музична вистава</i>)	234
Котить заець капустину (<i>музична сценка</i>)	238
Зарядка для сина (<i>музична сценка</i>)	240
Розділ XI. Сценарії занять та свята	243
День Осені.....	243
Ой ти, зимо-зимонько	244
Ми сьогодні всі підряд в групі граємо в звірят	244
Дитсадочку, прошавай! Люба школо, зустрічай! Віршки про домашніх птахів і тварин	249
	252